

فارغ از فاصله‌ها و دومینوی بحران‌ها، مهربان باشیم

چه عواملی لبخند ایرانیان را کمرنگ کرده است؟

سعیده علیپور

در چند سال اخیر شاید تابیدگی بر این مدعا باشد.

شرایطی که نشان می‌دهد آستانه تحمل مردم و تاب‌آوری جامعه کاهش یافته و با کوچکترین تنش شاهد عکس‌العمل‌های کلامی و رفتاری خارج از عرف بین افراد هستیم. به حال اگر موضوع کرونا و استرس، دغدغه‌ها و تبعات ناشی از آن را هم به مسائل عادی بیفزاییم این وضعیت به اعتقاد کارشناسان و دست‌اندرکاران امر نسبت به قبل وخیم‌تر هم شده است.

بیشتر ما روزانه دوروبرمان شاهد بی‌قراری‌ها، عصبانیت‌ها، از کوره در رفتن‌ها یا به عبارتی کاهش آستانه تحمل مردم و نیز خودهستیم، به طوری که با بی‌اهمیت‌ترین موضوع که می‌توان با صبر و بی‌اعتنایی و گذشت از کنار آن عبور کرد، بگو و مگو، کاهش کشمکش‌ها، جدال‌ها و دعواهای شدید شکل می‌گیرد و گاهی منجر به شرایط جبران‌ناپذیری می‌شود و اتفاق‌هایی رخ می‌دهد که زندگی افراد درگیر رانابودمی‌کند.

چگونه مهربان باشیم؟

باین شرایط شاید صحبت از مهربانی چندان محلی از اعراب نداشته باشد. اما بسیاری از روانشناسان معتقدند با یادآوری دلمی این مقوله به مردم و آموزش آن به فرزندان و دانش‌آموزان می‌توان شاهد معجزات بزرگی حتی در شرایط سخت و بحرانی بود.

شاید به همین دلیل باشد که در سال‌های دور گروهی از نهاد‌های بشردوستانه با یکدیگر متحد شدند تا مردم را تشویق کنند که خارج از مرزها، نژاد و مذهب به یکدیگر مهربانی کنند و هدیه بدهند.

هدیه‌هایی مثل کتاب، لباس، غذا، شایه گل و حتی یک لبخند.

به عقیده روانشناسان رفتارهای مهربانه چند وجهی دارند. نتایج پژوهش‌ها نشان داده است تاثیر مثبت مهربانی، بر شخص مهربان، بیشتر از فرد دریافت‌کننده مهربانی است، به عبارتی دیگر فرد دهنده (مهربانی) از فرد گیرنده (مهربانی) خوشحال‌تر می‌شود و جالب‌تر اینکه عمل مهربانه بیشترین تاثیر را بر فردی دارد که به صورت اتفاقی شاهد این ماجرا بوده است. نتایج چند پژوهش نشان داده است، احتمال اینکه فردی که شاهد تعامل مهربانه‌ای بود، عملی مهربانه انجام دهد، ۷۰ درصد بیش از فردی است که چنین تعاملی راندیده است.

اما روانشناسان معتقدند؛ بخشی از مهربانی‌هایی که افراد به یکدیگر روا می‌دهند، به فرهنگ و آداب و رسوم یک جامعه باز می‌گردد، بخشی از آن نشأت گرفته از مولفه‌هایی است که نظام سیاسی و اجتماعی و حتی شهری، در اختیار شهروندان می‌گذارد و حتی بخشی به تصمیم فردی افراد برای تغییر در روابطشان منوط است. از هدیه دادن به افرادی که دوستشان داریم و لبخند زدن به کودکان و تماس تلفنی با دوستان و غذادادن به پرنده‌ها و حیوانات گرفته تا اهدای خون، کاشتن درخت، زیاده نریختن در خیابان و طبیعت، کمک کردن به افراد نیازمند، بازدید از خانه سالمندان و تشکر کردن از افرادی که با خدمات خود به جامعه کمک می‌کنند مثل پلیس، پاکبان، آتش‌نشان، پرستار و هزاران مورد دیگر می‌تواند لیستی باشد از مهربانی‌های کوچکی که می‌توانیم

اقتضای از بین رفته است. درگیری یک جامعه با دومینوی بحران‌ها در ابعاد گوناگون باعث می‌شود افراد برای گذر از مشکلات به خودخواهی فردی رسیده و با نگاهی فردگرایانه به حل معضلات بپردازند که همین امر نامهربانی اجتماعی را شکل می‌دهد. به گفته و مهربانی با عصبانیت و خشونت رابطه معکوس دارد. یعنی زمانی که شاهد کاهش مهربانی در جامعه‌ای هستیم، می‌توانیم گسترش خشونت در جامعه را نیز انتظار داشته باشیم.

این جامعه‌شناس مشکلات و بحران‌های اقتصادی را از عوامل اصلی افزایش خشونت در کشور عنوان و اضافه می‌کند: «بحران اقتصادی چندساله اخیر جامعه را به سمت عصبیت هر چه بیشتر سوق داده. برخی درگیر معیشت روزانه خود شده‌اند و برخی دیگر به دلیل احساس ناامنی اقتصادی به مال‌اندوزی هر چه بیشتر، آن هم به هر قیمتی سوق پیدا کرده‌اند.»

وی با بیان اینکه احساس تبعیض و محرومیت در جامعه یکی دیگر از عوامل نامهربانی است، می‌گوید: «احساس محرومیت، اثرش بیشتر از محرومیت است. این مهم خود به خود درگیری و تنش ایجاد می‌کند؛ ضمن اینکه کاهش امید به آینده و نگرانی از آینده مردم را عصبانی‌تر کرده است.»

او ادامه می‌دهد: «مروزه اخبار اختلاس‌ها و عدم اطمینان به مسئولان در تصمیم‌گیری‌ها باعث کاهش تاب‌آوری مردم شده است. یک کارمند یا یک فرد کارگروقتی امید به ادامه کارش ندارد که آیا با وجود این مشکلات در سر کارش می‌ماند یا نه، آن فرد نمی‌تواند برای خانواده‌اش یک پدر و همسر خوبی باشد و نه همکار آرامی در محیط کار و نه شهروند مهربانی در خیابان.»

مولفه‌های شهری و گسترش تعامل مثبت
سوازی از مولفه‌های اقتصادی که بسیاری معتقدند در افزایش میزان خشونت در جامعه و کمرنگ شدن مهربانی شهروندان با یکدیگر نقش دارد، دادخواه معتقد است؛ آموزش و

شروین دادخواه، جامعه‌شناس و استاد دانشگاه: «درگیری یک جامعه با دومینوی بحران‌ها می‌شود افراد برای گذر از مشکلات به خودخواهی فردی رسیده و با نگاهی فردگرایانه به حل معضلات بپردازند که همین امر نامهربانی اجتماعی را شکل می‌دهد»

برخی از مولفه‌های شهری هم می‌تواند کمی از بار سنگین مشکلات اقتصادی بر ابروان گره خورده مردم این کشور را کم کند. مولفه‌هایی که به اعتقاد او در طراحی‌های شهرهای مختلف در کشور مخصوصاً شهرهای مدرن‌تری مثل تهران کمتر به آن توجه شده است.

او می‌گوید: «در تهران شما کمتر فضایی برای پیاده‌روی مردم می‌بینید. در همه عرصه‌ها عابران پیاده از هجوم موتورسیکلت و ماشین‌ها در امان نیستند. در نتیجه مجال کمی برای نشستن بی‌دغدغه و پیاده‌روی بی‌استرس خانوادها با فرزندان کوچکشان وجود دارد. در این شهر اغلب آدم‌ها مجبورند از اتومبیل شخصی استفاده کنند و در نتیجه تعامل رودرروی آدم‌ها و لبخندها به هم، به ترفیق دود و بوق و چراغ قرمز و احتمال فحش و عصبانیت ختم می‌شود. این در حالی است که شاید جای این تصویر زشت را با یک طراحی درست شهری می‌شد به دوییدن کودک‌نمان در میان کبوترهای میداین شهر داد و بیشتر شاهد غذادادن کهنسالان به حیوانات بود.»

به اعتقاد او شاید چنین مواردی کوچک‌به‌نظر برسد، اما دیدن این تصاویر حتی کارگر خسته‌ای که از محل کار با کوله‌باری از مشکلات راهی خانه می‌شود رانیز وادار به لبخند می‌کند.

دوست منبر

صویر اسرافیل را همزمان با به توپ بستن مجلس دستگیر کردند. بعد آنها را به باغ شاه منتقل و پس از شکنجه در برابر محمدعلی شاه، اعدام شدند. می‌گویند بعد از اعدام آن دو، پیکرشان بیرون از باغ شاه دفن شد.

بعد ها وارثان ملک‌المتکلمین زمین آن باغ را خریدند و مقبره‌ای برای شهدای مشروطه ساختند؛ مقبره‌ای که تبدیل به مقبره خانواده‌گی خانواده ملک‌زاده، و نوادگان ملک‌المتکلمین شد. مقبره هر چند مدت‌ها فراموش شد؛ اما سرپا بود تا زمانی که بیمارستان لقمان حکیم اقدام به تصرف بخشی از این زمین و تخریب دیوار آن کرد. به گفته سرایدار این مکان، یکی از ورثه سال ۱۳۸۵ بخشی از زمین را به بیمارستان بخشید تا آن را امهد کودک کنند و در قبالبش مقبره را نیز مرمت و حفظ کنند؛ اما آن بخش زمین تبدیل به پارکینگ شد، اتاقک پشت مقبره ملک‌المتکلمین تخریب و ستون این مقبره نیز زیر بار سقف کمر خم کرد. وضعیت خطرناکی که با کوچک‌ترین لرزش تمام مقبره را از بین می‌برد.

تاکنون چندین جلسه مشترک برگزار شده است. حتی بیمارستان به تازگی اعلام کرده که حاضر است بخشی از فضای پارکینگ موتورسیکلت خود را جهت الحاق به مقبره در اختیار بگذارد.

با این وجود فرزانه ابراهیم‌زاده، مورخ و تاریخ‌نگار، در گفت‌وگو با خبرنگار مهر، گفت: «بیمارستان لقمان هیچ گونه دخالتی در حریم مقبره ندارد، توضیح داد: همسکری و تعامل خوبی با مسئولان بیمارستان وجود دارد و حتی ادعای مالکیت بخشی از مقبره را داشتند که در آن ساخت و ساز انجام شده بود. در گام اول برای این خانواده محل مناسبی تهیه شد و سپس فضای اقامت سرایدار تخریب و به فضای مقبره افزوده شد.»

او افزود: بخش زیادی از مراحل مرمت و بازسازی قبرهای موجود در مقبره ملک‌المتکلمین به پایان رسیده است و مراحل نهایی در دست اقدام است. مدیرعامل سازمان زیباسازی در ادامه گفت: علاوه بر اقدامات فوق، شهرداری در راستای ایجاد دسترسی بیشتر و بهتر به مقبره، ساختمانی را هم‌جوار با آن خریداری کرد و آن را به عنوان قلمرو به این مقبره تاریخی افزود. ضرغامی با بیان اینکه اقدامات عمرانی بیمارستان لقمان هیچ گونه دخالتی در حریم مقبره ندارد، توضیح داد: همسکری و تعامل خوبی با مسئولان بیمارستان وجود دارد و

۱۳ نوامبر برابر ۲۳ آبان ماه چندسالی است که عنوان روز جهانی مهربانی را بر خود دارد. روزی که توصیه شده انسان‌ها به هم لبخند محبت آمیز بزنند و ناراحتی‌ها و دلخوری‌ها را فراموش کنند

بدون سختی در حق اطرافیانمان روا داریم. با این حال به نظر می‌رسد این روزها بسیاری از ما چنان با مشکلات و سود و زیان‌های خود درگیر هستیم که به این موضوعات نمی‌اندیشیم.

فاصله گرفتن جامعه از مهربانی اجتماعی
جامعه ایرانی و مردمی که در این جامعه زندگی می‌کنند سال‌های سال است که مهربانی را یکی از هزاران خصلت نیک خود می‌دانند و به میزانی که توانسته‌اند از آن در تمامی امور استفاده کرده‌اند اما طی چند سال اخیر موضوع مهربانی در بین افراد در سطح پایینی قرار دارد به صورتی که گاهی به ذهن افراد خطور می‌کند که این مهربانی از بین رفته و تبدیل به یک حلقه مفقوده در بین مردم شده است.

شروین دادخواه، جامعه‌شناس و استاد دانشگاه، در خصوص این موضوع گفت: «نمی‌توان به صورت کلی گفت جامعه حال حاضر ما جامعه‌ای نامهربان است بلکه باید گفت برخی از رفتارهای معطوف به احسان و کمک‌رسانی به هم‌نوعان در گذشته وجود داشته که در شرایط حال حاضر و تعامل در بین افراد و برخی از

تاکتون چندین جلسه مشترک برگزار شده است. حتی بیمارستان به تازگی اعلام کرده که حاضر است بخشی از فضای پارکینگ موتورسیکلت خود را جهت الحاق به مقبره در اختیار بگذارد.

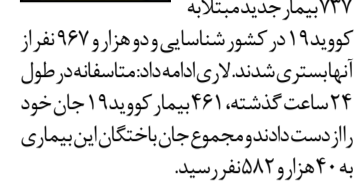

بازسازی مقبره

از گوشه و کنار

۴۶۱ فوتی جدید کرونا در کشور

دیروز سیماسادات لاری، سخنگوی وزارت بهداشت گفت: از ۲۳ تا ۲۳ آبان ۱۱،۱۳۹۹ هزار و ۲۳۷ بیمار جدید مبتلابه کووید ۱۹ در کشور شناسایی و دو هزار و ۹۶۷ نفر از آنها بستری شدند. لاری ادامه داد: متأسفانه در طول ۲۴ ساعت گذشته، ۴۶۱ بیمار کووید ۱۹ جان خود را از دست دادند و مجموع جان باختگان این بیماری به ۴۰ هزار و ۵۸۲ نفر رسید.

معلمی که روی تخت بیمارستان درس داد و پر کشید

کرونا این بار معلمی عاشق را گرفت که تا آخرین لحظات حیاتش به یاد دانش‌آموزان بود و شوق درس دادن داشت.

مریم اربابی، آموزگار دبستان با سابقه ۲۲ ساله از شهرستان گرمه پس از روزها درگیری با ویروس کرونا، روی تخت بیمارستان بیدار دانش‌آموزانش وداع کرد. تصویر به جامانده از این معلم دلسوز که از روی تخت بیمارستان به درس دادن دانش‌آموزان مشغول است این روزها به تصویر شماره یک فضای مجازی خراسان شمالی و کشور تبدیل شده است.

نام ایران در لیست تولیدکنندگان واکسن کرونا

سازمان جهانی بهداشت لیستی از کشورهای که در عرصه تولید واکسن کرونا تلاش‌هایی را انجام داده‌اند منتشر کرد که نام ایران نیز در آن به چشم می‌خورد. سازمان جهانی بهداشت توضیح داد که این شرکت‌ها تنها در حال انجام آزمایش‌های خود هستند و به معنای تایید شدن واکسن‌های کرونا از طرف سازمان نیست.

توان خرید اتوبوس نداریم

رئیس کمیسیون عمران و حمل و نقل شورای شهر تهران با بیان اینکه اتوبوسرانی پایتخت با بحران مواجه است، گفت که بخش خصوصی توان خرید اتوبوس باقیمت‌های بالای ۳ تا ۵ میلیارد را ندارد. محمد علیخانی گفت: اگر بخواهیم شرایط ایده‌آل را در نظر بگیریم، قطعاً بخش زیادی از اتوبوسرانی باید تعطیل شود و خدمات بخش زیادی از واگن‌ها نیز باید تعطیل شود. اما چنین کاری ممکن نیست چون ناوگان حمل و نقل در بدترین شرایط باید به خدمات خود ادامه دهند. اخیراً، یکصد دستگاه اتوبوس و مینی‌بوس که در کارخانه‌های داخلی ساخته شدند به ناوگان حمل و نقل شهری پایتخت اضافه شد.

هشدار پلیس فتا به برگزگان کنندگان کلاس‌های آنلاین

سرهنگ علی محمد رجیبی، رئیس مرکز تشخیص و پیشگیری از جرایم سایبری پلیس فتا ناچاراً گفت: آموزش آنلاین در بسیاری از آموزشگاه‌ها و مدارس بدون تعریف نام کاربری و گذرنامه مناسب انجام می‌شود و هر کسی می‌تواند وارد شود و برای معلم یا سایر دانش‌آموزان مزاحمت ایجاد کند. این آموزشگاه‌ها باید علاوه بر تأمین امنیت زیرساختی، تأمین امنیت کاربران کلاس‌های آنلاین را نیز جدی بگیرند و با تعریف نام کاربری و گذرنامه مناسب، اجازه حضور دیگران را در کلاس‌های آنلاین ندهند.

مداخلات آموزشی و تغذیه‌ای برای کاهش وزن دانش‌آموزان

پروژه ملی کنترل وزن و چاقی دانش‌آموزان به‌منظور غربالگری، شناسایی و مشاوره دانش‌آموزان دارای اضافه وزن و چاقی از نیمه شهریور ماه و همزمان با بازگشایی مدارس کلید خورد و قرار است شش نمره از درس تربیت‌بدنی دانش‌آموزان به‌طرح کنترل وزن و چاقی اختصاص یابد. در این طرح که با مشارکت مدیران معلمان و نظارت مربیان درس تربیت‌بدنی در دست اجراست باسنجش شاخص توده‌بدنی دانش‌آموزان دارای اضافه وزن و چاقی را شناسایی و با برنامه‌های مدون و پیش‌بینی شده در طول سال تحصیلی، نسبت به کنترل وزن و ایجاد سبک زندگی سالم آن‌ها اقدام می‌کند.

وزن و چاقی از نیمه شهریور ماه و همزمان با بازگشایی مدارس کلید خورد و قرار است شش نمره از درس تربیت‌بدنی دانش‌آموزان به‌طرح کنترل وزن و چاقی اختصاص یابد. در این طرح که با مشارکت مدیران معلمان و نظارت مربیان درس تربیت‌بدنی در دست اجراست باسنجش شاخص توده‌بدنی دانش‌آموزان دارای اضافه وزن و چاقی را شناسایی و با برنامه‌های مدون و پیش‌بینی شده در طول سال تحصیلی، نسبت به کنترل وزن و ایجاد سبک زندگی سالم آن‌ها اقدام می‌کند.

خبر

علازم گزارش‌های منتشر شده، مدیرعامل سازمان زیباسازی شهر تهران اعلام کرد:

آرامگاه مشروطه، پارکینگ نمی‌شود

همزمان با انتشار خبری مبنی بر تخریب آرامگاه میرزا جهانگیرخان صوراسرافیل و ملک‌المتکلمین و تبدیل این مکان به پارکینگ بیمارستان لقمان، برزین ضرغامی، مدیرعامل سازمان زیباسازی شهرداری تهران این خبر را کذب اعلام کرد. سال گذشته سازمان زیباسازی شهرداری تهران مقبره تخریب شده، سرداب و بخشی از محل‌های در حال ریزش را مرمت کرد. البته بخشی از اقدامات مرمت نیمه کاره باقی مانده است و ابزارآلات پیمانکار پروژه در محوطه آرامگاه وجود دارد. در همین رابطه؛ برزین ضرغامی، مدیرعامل سازمان زیباسازی شهر تهران با تأکید بر اینکه تاکنون سه اقدام اساسی درباره بازسازی و مرمت این مقبره انجام شده است، توضیح داد: در این مقبره، یک سرایدار به همراه خانواده اش بیش از پنجاه سال زندگی می‌کردند و